

Verslag van het college van kerkrentmeesters 2024

Algemeen

De jaarrekening 2024 is met name bepaald door de volgende omstandigheden:

- invulling van het pastoraat;
- opbrengsten levend geld;
- kerkdiensten in het MFC;
- energielasten;
- beleggingsstatuut en beleggingsresultaten;
- Wijziging in de presentatie van ongerealiseerde herwaarderingen en koersresultaten

In dit verslag zal dit verder terugkomen bij de diverse posten van de jaarrekening.

Pastoraat

Vanaf 1 september 2022 is ds. Rob Bergsma voor 70% predikant in onze gemeente. In 2024 is besloten tot externe begeleiding van het jongerenwerk. Hieraan zal in 2025 verder invulling worden gegeven. De kosten van het pastoraat zijn daardoor lager dan begroot.

Opbrengsten levend geld

Dit betreft de vaste vrijwillige bijdragen en collecten. Deze bijdragen zijn onmisbaar voor het in stand houden van onze kerkgemeenschap. Ondanks een afnemend aantal leden zijn deze bijdragen in 2024 zelfs iets hoger uitgekomen dan in 2023. Een woord van dank is gepast voor deze blijken van een betrokken gemeente.

Kerkdiensten in het MFC

Vanaf juni 2023 worden om de week kerkdiensten gehouden in MFC het Stedhûs. Met Stichting Exploitatie MFC Berltsum is een gebruikersovereenkomst gesloten voor een periode van 10 jaar. Behalve de tweewekelijkse kerkdiensten zijn ook de kerkelijke vergaderingen, diverse kerkelijke activiteiten en twee gemeente avonden inclusief koffie en thee begrepen in de gebruikersovereenkomst. Deze kosten worden verantwoord als kosten kerkdiensten. De hierdoor ontstane toename van de kosten wordt voor een groot deel gecompenseerd doordat de koster minder uren werkt.

Bij de overdracht van de Kruiskerk aan de Stichting Vastgoed MFC Berltsum is afgesproken dat het in het gebouw aanwezige kerkorgel eigendom blijft van de Protestantse gemeente Berltsum. In 2024 is dit gewaarborgd door het vestigen van een recht van opstal voor onbepaalde tijd.

Energielasten

In 2024 zijn de energielasten van de Koepelkerk en 't Centrum gedaald van bijna € 22.963 naar € 10.951. Begroot was € 8.000. Het Collectief Energie voor Kerken, waar wij bij aangesloten zijn, heeft voor 2025 tarieven afgesproken die iets lager zijn dan de tarieven van 2024.

Beleggingsstatuut en beleggingsresultaten

In 2023 is het beleggingsstatuut herzien en goedgekeurd door Het Generale College voor de Behandeling van Beheerszaken van de PKN. Het beleggingsstatuut is gericht op aandelen en obligaties en wordt aangemerkt als Gematigd Defensief. De verdeling tussen aandelen en obligaties kan variëren tussen 40% en 60%, met een gemiddelde van 50/50. Het beheer van de beleggingen is ondergebracht bij de Rabobank als Rabo Beheerd Beleggen Exclusief. Het koersresultaat bedroeg positief € 49.572 (2023 € positief € 28.611). Voor het positieve verschil tussen de aankoop prijs en de balanswaarde van de beleggingen wordt de Reserve koersverschillen aangehouden. Van de totale koerswinst op de beleggingen van € 49.672 is € 47.948 toegevoegd aan de Reserve koersverschillen.

De resterende koerswinst van € 1.624 heeft betrekking op verkochte beleggingen. Hiervan is € 190 als evenredig deel toegevoegd aan het Annigje Hager Fonds en € 1.434 ten gunste van de exploitatie van de kerk gebracht. Vanaf het verslagjaar 2024 worden ongerealiseerde koerswinsten rechtstreeks in de Reserve koersverschillen gemuteerd. Tot en met 2023 werden alle koersresultaten als incidentele baten of lasten verantwoord en werd het ongerealiseerde deel vanuit de staat van baten en lasten toegevoegd aan de Reserve koersverschillen.

Herwaarderings onroerende zaken

De PKN schrijft voor dat de landerijen en gebouwen, met uitzondering van kerkgebouwen, worden gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde wordt benaderd door voor de gebouwen de WOZ waarde te kiezen met een peildatum die twee jaar voor de verslagdatum ligt. Voor de verpachte landerijen wordt 60% van de jaarlijks door de belastingdienst gepubliceerde fiscale waarde gebruikt. Dit resulteert in jaarlijkse herwaarderingsreserves. Tot en met het verslagjaar 2023 werden die als incidentele baten of lasten gepresenteerd, wat een sterk vertekend beeld van de exploitatie gaf. Vanaf 2024 worden de herwaarderingsreserves rechtstreeks in de betreffende herwaarderingsreserves gemuteerd. Bij de herwaarderingsreserves wordt onderscheid gemaakt tussen kerkelijke en niet-kerkelijke onroerende zaken.

Hierna volgt de specificatie van de verschillen in presentatie

Wijziging in de presentatie van ongerealiseerde herwaarderingsreserves en koersresultaten

Door de wijziging in de presentatie van de ongerealiseerde herwaarderingsreserves en ongerealiseerde koersresultaten kunnen de jaarcijfers over 2023 als volgt worden herrekend.

De wijziging heeft geen gevolgen voor het resultaat, dat naar de Algemene reserve gaat.

	2024 Rekening	2023 Aangepaste vergelijking	2023 Rekening
	€	€	€
Operationeel resultaat (A)	-13.744	-26.301	-26.301
Incidentele baten en lasten (B)	17.500	20.816	254.826
Resultaat verslagjaar (A+B)	3.756	-5.485	228.525
Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen C)	-17.893	67.915	-166.095
Resultaat naar Algemene Reserve (D)	-14.137	62.430	62.430

Resultaat 2024

Het resultaat over het verslagjaar 2024 (A+B) bedroeg positief € 3.756. (in 2023, rekening houdend met de wijziging in de presentatie, negatief € 5.485). Na verwerking van het deel van het resultaat in de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen wordt over 2024 € 14.137 in mindering op de Algemene reserve gebracht. In 2023 kon € 62.430 aan de Algemene reserve worden toegevoegd. De hiervoor besproken gebeurtenissen hebben alle in meer of mindere mate effect gehad op het resultaat. Het positieve resultaat in 2023 is vooral toe te wijzen aan de verkoop van de woning aan de Hôfsleane 25. Het exploitatieresultaat van het kerkhof bedroeg in 2024 positief € 15.467. In 2023 was dit positief € 11.956.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat voor het overgrote deel uit landerijen en gebouwen. De pachtopbrengsten en huren zijn geheel noodzakelijk voor de exploitatie. De reguliere exploitatie opbrengsten bestaan voor 36% uit opbrengsten uit onroerende zaken. Dit maakt het mogelijk voor onze gemeente om nog een predikantsplaats van 70% te hebben.

De pachtopbrengsten zijn van oudsher al bedoeld voor de instandhouding van de predikantsplaats, dit waren de zogenaamde pastoralia. Daarnaast waren landerijen in eigendom ten behoeve van het onderhoud van het kerkgebouw. De pachten kwamen voorheen rechtstreeks toe aan de predikant en deze kreeg een klein traktement van de overheid. Later is dit gewijzigd in een hoger traktement en vielen de pachtopbrengsten toe aan de plaatselijke gemeente ter bekostiging van het hogere traktement.

Onder de overige niet kerkelijke gebouwen is de voormalige pastorie aan de Tsjerkestrjitte 4 opgenomen. Deze woning wordt verhuurd als woning met bedrijfspand. Een belangrijke overweging om dit pand in eigendom te houden is, dat dit kadastraal één geheel vormt met de Koepelkerk en het kerkhof. In de verhuurovereenkomst staan bepalingen omtrent het gebruik van de Koepelkerk, het houden van begrafenissen en het klokluiden en een gezamenlijk pad.

Continuïteitsreserve

Uit het voorgaande volgt dat het eigen vermogen geheel nodig is als continuïteitsreserve. Zonder deze reserve kan geen 70% predikantsplaats worden bekostigd. De 70% komt globaal overeen met de norm op basis van het aantal leden van de gemeente.

Toekomst paragraaf

In het beleidsplan 2020 – 2027 is omschreven wat het toekomstig beleid is voor onze gemeente. Een belangrijk uitgangspunt is het zijn van Kerk in het dorp. De Kruiskerk en De Klinker zijn overgedragen aan de Stichting Vastgoed MFC Berltsum voor een multifunctioneel centrum voor het hele dorp Berltsum. De gemeente zet het bestaande beleid voort door om en om kerkdiensten te houden in de Koepelkerk en het MFC It Stedhûs. De reguliere vergaderingen en andere bijeenkomsten worden gehouden in het MFC. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde beleid van de kerkenraad en gemeente.

In het beleidsplan is eveneens opgenomen het invullen van de vrijgevallen predikantsplaats met een 70% bevestiging van een predikant. Dit is ingegeven door de daling van het aantal leden gedurende de afgelopen jaren tot 677 eind 2024. De meerjarenbegroting geeft aan, dat dit voor de komende 5 jaar een financieel haalbare bezetting van de predikantsplaats is.